

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนที่มีความสำคัญยิ่ง โดยมุ่งเน้นการมีคุณภาพทางการศึกษา ที่ทำให้คนมีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองการปกครองของประเทศ สามารถสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ตลอดจนสร้างคุณสมบัติและความกลมกลืนของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การจัดการศึกษาที่ดำเนินมาในอดีตและที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาบุคคล ชุมชนและท้องถิ่นได้ดีเท่าที่ควร รัฐจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหลักสูตร ความมุ่งหมาย แนวนโยบาย และแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย ให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 1-2)

ในกระบวนการจัดการศึกษานั้น การที่รัฐทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาแต่ฝ่ายเดียว ย่อมจะไม่ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายแห่งหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากรัฐไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการด้านการจัดสรรทรัพยากรในการจัดการศึกษาได้อย่างเพียงพอ และทั่วถึง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบาย และแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาโดยการให้ท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา วิธีการดังกล่าวได้แก่การให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ส่งเสริมให้วิทยากรท้องถิ่นมาเป็นผู้สอนโดยมีค่าตอบแทนให้ การที่ท้องถิ่น ชุมชนและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่นนี้ ย่อมจะสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในชุมชน และให้ สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากรและใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมรวมทั้งกิจกรรมของชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 9 -12)

แนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของรัฐในปัจจุบัน รัฐมีนโยบายปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยเร่งรัดให้โรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ จัดการศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพทัดเทียมกันและให้กระจายการจัดการบริการการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ กระจายอำนาจ กำหนดนโยบาย การบริหารโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับให้กับผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในท้องถิ่นของตน ในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็วเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 : 3) แนวนโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดของ ประเวศ วะสี ที่กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาว่า แนวในการปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาเพื่อคนทั้งมวล (Education For All) สังคมทั้งมวลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All For Education) และเป็นการศึกษาที่แก้ปัญหาทั้งมวล (Education For All Problems) ในประเด็นที่ว่า สังคมทั้งมวลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นั้น ขยายความได้ว่า การศึกษาไม่ใช่เรื่องของครู โรงเรียนหรือกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หรือสังคมทั้งสังคมเป็นไปเพื่อการศึกษา นั่นคือเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) (ประเวศ วะสี, 2539 : 9 -10)

โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดภาครัฐ ได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการช่วยพัฒนาโรงเรียนมาช้านานตลอดประวัติศาสตร์ของการประถมศึกษา โดยความร่วมมือของชุมชนจะอยู่ในรูปแบบของตัวแทนชุมชนเข้าไปร่วมเป็นกรรมการศึกษากับทางโรงเรียน เช่น ปี พ.ศ. 2435 กำหนดให้กรรมการตำบลเป็นกรรมการจัดการศึกษา ปี พ.ศ. 2464 พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2464 กำหนดให้มีคณะกรรมการศึกษาไว้ในมาตรา 30 ปี พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2478 กำหนดให้มีกรรมการศึกษาไว้ใน หมวด 3 มาตรา 39 และเมื่อปี พ.ศ. 2509 รัฐก็ได้โอนโรงเรียนประชาบาลไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อมุ่งหวังให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของโรงเรียน และสุดท้ายเมื่อโอนโรงเรียนประชาบาลเข้ามาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ก็ได้ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีตัวแทนจากชุมชนเข้ามาร่วมด้วย จากประวัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนดังกล่าวมา คณะกรรมการ

การศึกษาในโรงเรียนหนึ่ง ๆ จะต้องมีตัวแทนของชุมชนมาช่วยอยู่ด้วยทุกครั้ง การให้ความสำคัญต่อตัวแทนของชุมชนเช่นนี้ เป็นความมุ่งหวังของโรงเรียนประถมศึกษาที่จะให้ผู้นำชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนนั่นเอง (สุนทร ชอบทำดี. 2534 : 15 -17)

ในปัจจุบันสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วหรือเป็นยุคใหม่ของโลกที่เรียกกันว่าโลกาภิวัตน์ ความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นผลทำให้โรงเรียนประถมศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวการจัดการศึกษา เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย โดยเฉพาะปรัชญาในการเรียนการสอน การมีและใช้สื่อการสอนที่เป็นเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในกระบวนการเรียนการสอน การปรับปรุงอาคารเรียน อาคารประกอบ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียนให้มีบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม เป็นต้น การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความพร้อมทุก ๆ ด้านในโรงเรียนดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับบทบาทหน้าที่ของตัวแทนชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และสนับสนุนได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 ข : 4 - 5)

การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารต้องยอมรับว่าการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เพราะการสร้างความสัมพันธ์ต่อกลุ่มบุคคลกลุ่มใหญ่เป็นเรื่องของการสร้างศรัทธา สร้างความเชื่อถือต่อชุมชน เพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดำเนินไปด้วยดี กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้มีบุคคลคณะหนึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2543 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543, 23 พฤษภาคม) โดยได้ระบุหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในระเบียบข้อ 13 ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน กำกับการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง และมีส่วนร่วมในการบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียน การแสวงหา และให้ความสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งใน

และนอกโรงเรียน รับทราบความก้าวหน้า การดำเนินงานตามแผนของโรงเรียนภาคเรียนละสอง ครั้ง ประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อการพัฒนาโรงเรียน และให้มีการใช้บริการจากโรงเรียน ให้โรงเรียน เป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และร่วมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะ อนุกรรมการเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 ก : 7 - 58)

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ยังเป็นโรงเรียนที่จะต้องได้รับการจัดการให้เป็นไปตามความคาดหวังของกระทรวงศึกษาธิการ ในเรื่องการสร้างสถานศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพทัดเทียมกัน แต่ด้วยการที่กระทรวงศึกษาธิการมีความเชื่อว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญต่อการพัฒนา และปรับปรุง โรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพื่อสนองต่อความต้องการของชุมชน และบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และในฐานะเป็นเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษานอกชุมชน เมือง ซึ่งได้รับความร่วมมือจัดการศึกษาจากชุมชนเป็นอย่างดี มีผลสำเร็จที่รับรู้ได้เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนต่าง ๆ ในอันที่จะนำไปเป็นแนวทางการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียน และจะเป็นข้อเปรียบเทียบกับโรงเรียนในระดับอื่นและสังกัดอื่นด้วย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยจะศึกษาวิจัยเฉพาะกรณีโรงเรียนในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตที่ 4 (เขตดงรัก) ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนวัดบ้านแสงทองคง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพลับพลาชัย โรงเรียนบ้านละเวีย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านกรวด โรงเรียนบ้านปากช่อง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอละหานทราย โดยโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน ดังกล่าวสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

## ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในเขตศุภุมภากการศึกษา เขตที่ 4 (เขตตงรัก) ประกอบด้วย วัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ โรงเรียน บ้านปากช่อง ดำเนินงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

## ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญ ดังนี้

1. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนวัดบ้านแสงคง ตำบลโคกขมิ้น อำเภอพลับพลา ชัยจังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนบ้านละเวีย ตำบลละเวีย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียน บ้านโนนเจริญ ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนบ้านปากช่อง ตำบล ปากช่อง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัด และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ โดยเฉพาะสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จะใช้ เป็นข้อเสนอแนะในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนางาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

## ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษา

1. การปฏิบัติหน้าที่ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่
  - 2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน วัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 จำนวนโรงเรียน

ละ 15 คน แยกเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนของผู้แทนครู คือผู้บริหารโรงเรียนและผู้แทนครู จำนวน 3 คน ในส่วนของผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 2 คน ผู้แทนศิษย์เก่าของโรงเรียน จำนวน 2 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 2 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน

2.2 ผู้ให้ข้อมูลประกอบ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนวัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง จำนวนโรงเรียนละ 15 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนละ 3 คน งานวิชาการโรงเรียนละ 3 คน งานกิจการนักเรียนโรงเรียนละ 3 คน งานบุคลากรโรงเรียนละ 2 คน งานอาคารสถานที่โรงเรียนละ 2 คน และงานธุรการการเงินโรงเรียนละ 2 คน

2.3 การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ศึกษาสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลหลักและผู้ให้ข้อมูลประกอบ ดังนี้

2.3.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง จำนวนโรงเรียนละ 15 คน ใช้การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Personal Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

2.3.2 ผู้ให้ข้อมูลประกอบ ได้แก่ ครู อาจารย์ โรงเรียนวัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง จำนวนโรงเรียนละ 15 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Group Interview) ตามกลุ่มงานการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 6 งาน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview)

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

### นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แสวงหา ประสานงาน ให้การสนับสนุน และร่วมปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2543

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2543 ของโรงเรียนวัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

3. องค์ประกอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านปากช่อง โรงเรียนบ้านโนนเจริญ หมายถึง องค์- ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543, 23 พฤษภาคม) ประกอบด้วย

3.1 ผู้แทนผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้แทนของผู้มีรายชื่อเป็นผู้ปกครองตามทะเบียน นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น จำนวน 2 คน

3.2 ผู้แทนครู ได้แก่ ผู้แทนข้าราชการครูผู้ปฏิบัติการสอนและผู้ช่วยผู้บริหารสถาน ศึกษา นั้น จำนวน 2 คน

3.3 ผู้แทนองค์กรชุมชน ได้แก่ ผู้แทนของชมรม สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือกลุ่มบุคคลในรูปอื่นใด ที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสาธารณะและมีที่ตั้งอยู่ในเขต บริการของสถานศึกษานั้น จำนวน 2 คน

3.4 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้แทนของเทศบาล องค์การ บริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบอื่น จำนวน 2 คน

3.5 ผู้แทนศิษย์เก่า ได้แก่ ผู้แทนสมาคมศิษย์เก่า ชมรมศิษย์เก่าหรือบุคคลที่ เคยศึกษาจากสถานศึกษานั้น จำนวน 2 คน

3.6 ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้นำทางศาสนา ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการอื่นนอกสังกัดสถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วย งานของรัฐ เจ้าของหรือผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 4 คน

4. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่เป็นกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดบ้านแสงคง โรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ทำหน้าที่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงรองประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

5. โรงเรียนในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตที่ 4 (เขตดงรัก) หมายถึงโรงเรียนที่ สังกัดในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตที่ 4 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนต่าง ๆ ที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 5 อำเภอ คือ สำนักงานการศึกษอำเภอประโคนชัย พลับพลาชัย บ้านกรวด ละหานทราย ปะคำ โนนดินแดง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แบ่งเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาออกเป็น 4 เขต คือ

เขตที่ 1 เขตเบญจมิตร ประกอบด้วย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ้วยราช ลำปลายมาศ บ้านด่าน กระสัง

เขตที่ 2 เขตลุ่มน้ำมูล ประกอบด้วย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสตึก คูเมือง แคนดง นาโพธิ์ บ้านใหม่ไชยพจน์ พุทไธสง

เขตที่ 3 เขตพนมรุ้ง ประกอบด้วย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนางรอง ชำนิ โนนสุวรรณ หนองกี่ หนองหงส์

เขตที่ 4 เขตดงรัก ประกอบด้วย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย พลับพลาชัย บ้านกรวด ละหานทราย ปะคำ โนนดินแดง

6. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านแสงคง ตำบลโคกขมิ้น อำเภอ พลับพลาชัย ผู้ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดบ้านแสงคง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านละเวีย ตำบลละเวีย อำเภอประโคนชัย ผู้ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการโรงเรียนบ้านละเวีย โรงเรียนบ้านโนนเจริญ ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด ผู้ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโนนเจริญ โรงเรียนบ้านปากช่อง ตำบลปากช่อง อำเภอละหานทราย ผู้ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโนนเจริญ

7. ผู้ช่วยผู้บริหาร หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านแสงคง ตำบลโคกขมิ้น อำเภอพลับพลาชัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านละเวีย ตำบลละเวีย อำเภอประโคนชัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนเจริญ ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากช่อง ตำบลปากช่อง อำเภอละหานทราย ที่เป็นผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนโรงเรียนวัดบ้านแสงคง ตำบลโคกขมิ้น อำเภอ พลับพลาชัย ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านละเวีย ตำบลละเวีย อำเภอประโคนชัย ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโนนเจริญ ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากช่อง ตำบลปากช่อง



ข้ามาละหนาทราช ที่เป็นผู้แทนของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติการสอนในคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน

9. ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เป็นไปตามจุดประสงค์

10. การแก้ไขปัญหา หมายถึง วิธีการที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ/  
หรือโรงเรียนคาดว่าจะสามารถลดอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐานให้หมดไปหรือน้อยลง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University